

5. Disease and illness overview. Для здійснення комунікативної діяльності студенти повинні засвоїти не тільки ключові терміни, але дієслівні зв'язки для формулювання елементів свого подальшого оповідання. Весь матеріал відпрацьовується на перед текстових та після текстових вправах. Тренінг первинних умінь здійснюється по кожному компоненту схеми. Потім студентам пропонується як домашнє завдання підготувати повідомлення, наприклад, Explain a common condition of a patient including diagnosis, management, prognosis.

Досвід роботи у виші доводить важливість комунікативного підходу до навчання іноземній мові за професійним спрямуванням, який націлює студентів на пізнавальну активність – пошук вирішення конкретних комунікативних завдань. Саме запропонований підхід сприяє формуванню у студентів комунікативної компетентності як професійної, впливає на їхній світогляд, систему цінностей, уміння мислити.

Список використаних джерел:

1. Стойко С. В. Реалізація комунікативного підходу в навчанні іноземних мов / С. В. Стойко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. – Чернігів: ЧДПУ, 2011. – Вип. 85 (Серія: Педагогічні науки). – С. 220-223.
2. «English for Medical Purposes» KKCL English http://www.kkcl.org.uk/pdf/KKCL_English_for_Medical_Purposes_Brochure.pdf

Білявець С.Я.

кандидат педагогічних наук,

начальник факультету охорони та захисту державного кордону,

Національна академія

Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ПРИКОРДОННИКІВ

На діяльність Державної прикордонної служби України на сучасному етапі мають вплив низка чинників. Йдеться про участь військовослужбовців прикордонного відомства у проведенні антитерористичної операції на сході нашої країни, необхідність охорони тимчасово неконтрольованих ділянок державного кордону після відновлення контролю над ними, підвищення рівня довіри населення до прикордонного відомства та його особового складу, а також впровадження європейських норм і стандартів у систему прикордонного контролю та удосконалення системи підготовки і комплектування. Це, у свою чергу, потребує оновлення методичної системи формування професійної компетентності офіцерів-прикордонників з урахуванням загальноєвропейських стандартів та передового зарубіжного досвіду. Результати його дослідження [1; 2; 3; 4; 5] вказують на те, що рекомендації та особливості навчання фахівців прикордонного відомства потребують поглибленого вивчення та врахування у розробці методичної системи підготовки прикордонників у відомчих ВНЗ.

Однією з найбільш ефективних і результативних є система підготовки співробітників поліції в Німеччині. Вона передбачає навчання персоналу поліції у відомчих навчальних закладах трьох рівнів: 1 – первинна підготовка терміном 2,5 роки. Вона реалізується в школах поліції федеральних земель і включає вивчення загального, спеціалізованого та заключного курсів, а також складання іспиту на право заміщення посад молодшого начальницького складу; 2 – підготовка середнього начальницького складу терміном 3 роки. Здійснюється у вищих школах поліції федеральних земель з видачею диплома про освіту; 3 – підготовка старшого начальницького складу у Вищій поліцейській академії управління ФРН з отриманням свідоцтва (сертифіката) про вищу поліцейську управлінську освіту (термін навчання 2 роки).

Вища поліцейська академія управління ФРН є провідним навчальним закладом Німеччини. Основу програми навчання на першому курсі складають комплексні курси поліцейського управління і діяльності поліції, а на другому році навчання додаються гуманітарні дисципліни. Викладачі приймаються в академію на конкурсній основі, працюють в ній від трьох до п'яти років, після чого направляються на роботу в поліцейські органи на вищі посади. При цьому викладачами спеціальних дисциплін у Вищій поліцейській академії управління працюють досвідчені практичні працівники.

Загалом, на теперішній час у європейських країнах намітилися загальні тенденції розвитку професійного навчання персоналу прикордонних відомств. Вони обумовлені глобалізаційними й інтеграційними процесами в Європі та світі. На думку Н. Ринденко [1], до таких тенденцій належать: гармонізація професійної підготовки шляхом упровадження єдиних стандартів; виражена національна традиційність; відхід від військових традицій; створення відомчої системи неперервної професійної освіти; інтелектуалізація та гуманізація навчання; активність і професійна спрямованість підготовки, підвищення її якості. Одним із значних досягнень у сфері професійної освіти прикордонників ЄС стала розробка Уніфікованої програми підготовки фахівців, яка має на меті впровадження єдиного підходу до процесу початкової підготовки прикордонників з метою забезпечення сумісної діяльності з охорони кордонів [1, с. 6].

Що стосується підготовки правоохоронців, які виконують завдання з охорони державного кордону США, то вона здійснюється на професійній основі у Федеральному правоохоронному навчальному центрі (FLETC) США. Він слугує міжвідомчою правоохоронною, навчальною установою для більш ніж 85 Федеральних агенцій. Навчальний центр, також готує державних службовців для місцевих та міжнародних правоохоронних агенцій. Цей навчальний центр відповідає за розробку та впровадження програм підготовки персоналу в міжнародних правоохоронних академіях в Гапоні, Ботсвані, Угорщині і Таїланді. Одним з основних напрямків навчальної діяльності цього навчального закладу є застосування дистанційного навчання за допомогою сучасних комп'ютерних технологій, що дозволяє суттєво розширити коло тих хто навчається. Ці методи використовуються, коли навчальні програми не вимагають спеціальних методик викладання и (або) коли визначено точне місце розташування слухачів, що мають технічну можливість бути залученими до навчального процесу. Додатково, FLETC шукає і розвиває альтернативні навчальні технології, особливо комп'ютерні симулятори і

моделювання, збільшуючи існуючі методики викладання. Як міжвідомча навчальна організація, FLETC зібрав найкращих професіоналів всіх фахів для служби на його факультетах. Приблизно третю частину посад інструкторів займають постійні працівники FLETC. На решту посад тимчасово призначаються федеральні офіцери і дослідники з діючих правоохоронних органів або персонал, що нещодавно звільнився зі служби. Такий підхід забезпечує баланс між майстерністю і досвідом та сучасним розумінням правоохоронної служби.

Під час підготовки інструкторів особлива увага звертається на вміння застосовувати інтерактивні методи навчання (рольові ігри, практичні вправи, групова робота), набуття практичних навиків презентації, управління аудиторією, комунікацію тощо. При цьому, наприклад, лекція не є пріоритетною, оскільки вважається, що відсоток засвоєння матеріалу під час такого заняття дуже низький. Тому основою є практичні заняття, а лекції проводять в інтерактивному режимі.

Цікавою особливістю проведення практичних занять є постійна участь у них акторів, яких до Центру запрошують постійно. Трапляється, що під час підготовки їх навіть більше ніж слухачів. Артисти професійно грають ролі порушників, злочинців, жертв, свідків тощо.

Завдяки великій базі сценаріїв та комп'ютерним технологіям курсанти мають змогу тренуватися в різних умовах, навіть не виходячи з класу: проводити опитування свідків, затримувати порушників, діяти в складі команди під час входу до будівлі тощо. Відеодокументування такого тренінгу дозволяє викладачу оцінити дії кожного курсанта і вказати на позитивні та негативні моменти його роботи.

З точки зору ефективного функціонування методичної системи підготовки правоохоронців особливого значення набувають навчальні засоби. На території FLETC знаходиться 18 тирів для бойових стрільб, де можна проводити тактичні навчання і тренувати слухачів із застосуванням особливих сценаріїв. Стрільба проводиться з усіх видів озброєння, що використовується у правоохоронних органах США. Загальна кількість куль, відстріляних за рік, – приблизно 20 мільйонів. У приміщеннях для стрільби є спеціальне обладнання для збору використаних куль.

Ефективність системи підготовки фахівців забезпечується методичною підготовкою інструкторів – їх навчання та підвищення кваліфікації. Курс методичної підготовки розрахований на підготовку як новачків так і досвідчених інструкторів. Покращуючи здатність інструктора проводити ефективне навчання, наголос робиться на усвідомлення основних цінностей правоохоронних органів таких як чесність, хоробрість і співчуття.

Отже, удосконалення методичної системи формування професійної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників має відбуватися з урахуванням загальноєвропейських стандартів підготовки фахівців правоохоронних органів, передового зарубіжного досвіду, впровадження сучасних освітніх технологій. Під час професійної підготовки у ВНЗ потрібно створити умови для високого рівня пізнавальної активності курсантів і слухачів у ВНЗ. Для цього доцільно використовувати можливості міждисциплінарних зв'язків, забезпечити засвоєння практичних навичок професійної діяльності в обстановці, що є максимально наближено до

реальної з використання комплексних ситуацій. Крім того, важливе значення має періодична перепідготовка викладацького складу в реальних умовах оперативно-службової діяльності.

Список використаних джерел:

1. Ринденко Н. М. Тенденції комунікативної підготовки курсантів навчальних закладів Прикордонної варти Республіки Польща [Текст]: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Ринденко Наталія Миколаївна; Держ. прикордон. служба України, Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Богдана Хмельницького. – Хмельницький, 2016. – 20 с.
2. Діденко О. В. Особливості професійної підготовки співробітників Берегової охорони і Прикордонного патруля Сполучених Штатів Америки / О. В. Діденко, Т. В. Соляр // Збірник наукових праць № 65. Серія: Педагогічні та психологічні науки / Національна академія Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького; [гол. ред. Потапчук Є. М.]. – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2012. – С. 116-121.
3. Діденко О. В. Особливості відбору, підготовки та перепідготовки персоналу прикордонної поліції республіки Румунія / Діденко О. В., Балендр А. В. // Збірник наукових праць № 62. Серія: Педагогічні та психологічні науки / Національна академія Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького [гол. ред. Потапчук Є. М.]. – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2012. – С. 66-69.
4. Савченко А. Система підготовки поліцейських у США [Електронний ресурс] / Савченко А. В. // Національна громадська платформа «Реформуємо МВС: прозорість та відповідальність» – Режим доступу: http://police-reform.org/articles/sistema_pidgotovki_policejskih_u_ssha
5. Мартыненко О. Профессиональное обучение полиции Германии (по материалам МВД Украины) [Електронний ресурс] / Мартыненко О. // Харківська правозахисна група. Інформаційний портал – Режим доступу: <http://www.khpg.org/index.php?id=1399024677>

Вдовенко О.І.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Чернігівський національний педагогічний університет
імені Т.Г. Шевченка*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

У сучасних соціально-економічних умовах українське суспільство вимагає від системи професійної освіти підготовки робітників, які відповідатимуть світовим стандартам. У Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років поряд з іншими поставлена мета – забезпечити відповідність змісту освіти потребам і викликам сучасного суспільства, створити умови для постійного його оновлення. Одним із завдань Закону України «Про професійно-технічну освіту» є задоволення потреб економіки країни у кваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці робітниках. Це обумовлює підвищені вимоги до професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. Поряд з професійними знаннями, уміннями і навичками значну роль відіграють особисті якості робітника, які допоможуть ефективно вирішувати різноманітні завдання, які стосуються його професійної діяльності, та своєчасно реагувати на запити ринку праці. Аналіз